

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Exercitia Qvartæ Hebdomadæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

XXIV. Qui cum Sapientibus graditur, Sapiens erit; A-
micius Stultorum similis efficietur.

XXV. Qui corripit hominem, gratiam postea apud eum
prestat magis, quam ille, qui per blandimenta linguæ de-
cipit.

XXVI. Quidquid dicturus es, antequam aliis, dixeris
tibi.

XXVII. Prudentem & Sapiens informat, & Stultus; ille,
quid vitandum sit, docet; iste, quid vitandum.

XXVIII. Curam à te, non curationem exigit DEVS.

XXIX. Coronat DEVS voluntatem, ubi non invenit fa-
cultatem.

XXX. Homines amare debemus, sicut DEVS, nempe vel
quia sunt in illo, ut boni; vel ut sint in illo, sicut mali.

EXERCITIA

QUARTÆ HEBDOMADÆ.

Hæc Hebdomada propriè ad viam unitivam spectat, sic
vocatam, quia Scopus illius est, perfectam cum DEO
unionem procurare, ut dicere tandem possit anima nostra:
Mibi autem adhære DEO bonum est. Ps. 72. Sicut autem
in æterna vita, ubi unio ista perfectissimè obrenta est, ea sit
mediantibus tribus potentijs animæ, ita ut memoria per con-
tinuam præsentiam, intellectus per claram visionem, volun-
tas denique per firmum amorem DEO adhæreat, sicque tota
in eum transformetur (juxta testimonium S. Joannis 1. c. 3.
dicentis: *Scimus, quoniam cum apparuerit, clarè scilicet
per beatificam visionem, similes ei erimus*) ita simili modo
in hac vita laborandum est, ut per easdem tres potentias u-
nionem, quanta obtineri per gratiam DEI potest, perfectif-
simam procuremus; ad hunc enim terminum iter nostrum
spirituale dirigitur. Ut autem Scopus hic clariùs intelliga-
tur, sequentia breviter notanda sunt.

Primo quòd licet talis unio & charitas respectu hujus vitæ
sic & verè dici queat terminus, in quo sistendum, & quiescen-
dum est; respectu tamen futuræ vitæ non terminus, sed via
adhuc dici debeat, cum anima adhuc à tali charitate excide-
re, & in ipso portu naufragium pati queat; & ideo scilicet

hanc unionem terminum *Via unitiva*, id est, itineris ad beatificum amorem in altera vita obtinendum tendentis appellamus.

Secundò notandum est, etsi huic viæ affectus gaudij, gratulationis, amoris & similes potissimùm convenient, tamen tamen inconveniens videri, ut alij etiam affectus anteriores hebdomades pertinentes eliciantur; imò si inter eorum, qui Meditationes pro hac hebdomada præscribitur accuratius consideretur, non obscurè apparebit, illos eorum potissimùm per Christi, Sanctorumque gloriam considerationem propositam collimare, ut cognita, & quasi eminus confecti eorum felicitate, tantò velocius per viam virtutum & bonorum operum ad eundem terminum properemus, & à peccato velut termino, à quo recessimus, longissimè absumus.

DIES SEPTIMA.

Cùm duo potissimùm affectus, ut bene Ludovicus de Noema in proœmio octavæ diei advertit, quærantur nempe participatio & prægustus gaudij, quo Christus & Beati in celis fruuntur; & perfectior cognitio bonitatis & amoris DEI, quæ nos cum desiderio mutuas amoris vices rependendi, pro utroque hoc sine Meditationes hoc & sequenti die præscribendæ sunt; & hujus quidem diei Meditationes ad priorum potissimùm affectum procurandum tendunt, ita tamen addidum ex consideratione gloriæ Christi, B. Virginis, & aliorum Sanctorum ad eandem gloriam desiderandam & querendam impelli nos senserimus, eam non tam propriè nobis commodi gratia, sed ut DEO major inde gloria exurgat, appetamus.

Tessera.

Si surrexistis cum Christo, quæ sursum sunt, quærite. Coloss. 3.

MEDITATIO I. DE GLORIOSA RESURRECTIONE CHRISTI.

Prælium primum est, Christum ex sepulchro gloriosè resurgentem, & vexillum in manibus portantem sibi imaginari.

Prælium II. est, petere gratiam, ut tantum mysterium
dignè æstimare, & optatum ex eo fructum reportare queas.

Punctum I.

Confidera I. Quàm gloriosa fuerit hæc resurrectio, &
quantum gaudium attulerit imprimis æterno Patri; si enim
alij Patres in hoc mundo tantopere lætantur, si filios post in-
signem de hoste reportatam victoriam redeuntes vident;
quantò majus gaudium percepisse credibile est æternum Pa-
trem, quando Filium suum tam obedientem & dilectum, à
morte ipsa, & quidem post tot, tamque generosa facinora
patrata, revertentem excepit. Quantum item gaudium crea-
verit ipsi Christo, qui tot, tamque potentes hostes, videlicet
carnem, mundum, & diabolum, tam gloriosè à se devictos:
tantam gloriam corpori & animæ comparatam, ac tam pre-
tiosa spolia hostibus erepta intuebatur. Quantum denique
attulerit Patribus in limbo ex tam diuturna & molesta capti-
vitate ereptis, totique generi humano è potestate Diaboli
tam feliciter extracto; si enim post victoriam aliquam uni-
versalem de hostibus valde metuendis reportatam tanta in
omnibus ijs, ad quos victoriæ talis fructus pertinet, lætitia
exurgit; quantò magis & patres antiqui, & totum genus hu-
manum lætari debeat, ob hostes tam noxios & capitales de-
victos.

Confidera II. Quantopere tu imprimis Christo, velut Du-
ci tuo amantissimo propter victoriam talem gratulari, si-
milique excitari debeas ad multos, magnosque labores pro
Dei gloria & animarum salute suscipiendos, utpote quos
vides tam glorioso exitu coronari.

Confidera III. Quomodo hætenus utrumque hunc fru-
ctum obtinere studueris, & deinceps saltem, ut obtineas,
laborare pro viribus velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quas ob causas Christus à mortuis resur-
gere voluerit, nempe ob tres præcipuè. I. Quia sic merita i-
psum exigebant; si enim id, quod in præsentia est, momenta-
neum & leve tribulationis nostræ, æternæ gloriæ pondus o-
peratur in nobis, teste S. Paulo 2. Cor. 4. quantam gloriam
exegit-

exegisse credenda est tam diuturna, tam acerba, tam multiplex Christi passio?

II. Ut resurrectionis articulum sua resurrectione confirmaret; idè enim tam diu adhuc in terris post resurrectionem suam mansit, & varijs apparuit, ut, sicut ipsum reallumpro, & animæ unito corpore resurrexisset cognoverunt, ita quoque simili modo resurrecturos crederent, ideòque dixerent cum Job c. 19. *Scio enim, quod Redemptor meus vivet, & in novissimo die de terra surrecturus sum, & rursum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum Salvatorem meum, quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspiciuntur, & non alius; reposita est hac spes mea in finibus meis.*

III. Ut sua resurrectione ad spiritualem Resurrectionem incitaret; sic enim in primis S. Paulus ad Rom. 6. indicavit dicens: *Quomodo Christus surrexit à mortui per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus.* Deinde verò etiam S. Bernardus S. 1. de resurr. confirmavit dicens: *Christus, quia transit in novitatem vitæ, nos quoque invitavit ad transitum. Transitus sit resurrectionis signum nobis, non sit reditus, transitus ad vitæ novitatem, non reditus ad peccati & vetustatem.*

Confidera II. Quàm magnam iterum hæc causæ alacritatem in te excitare debeant, ad omnes tribulationes fortiter perferendas, cum, ut S. Chrysostomus in S. ad pop. sapienter advertit, *quantùm tribulationes intenduntur, tantùm & retributiones ampliuntur, imò & multo plus; non enim sunt condigna passiones presentis temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Cum igitur bonum fueris, & contraria receperis, gaude, & latare; majoris enim tibi retributionis materia est.*

Confidera III. Quàm libenter etiam cum Christo spiritualiter resurgere, id est, novam cum Deo, qui est summum bonum, unionem, aut fervorem charitatis assumere debeas, & ita quidem, ut eam nunquam ampliùs dimittere statuas, dicique de te queat: *Surrexit Vere, non phantasticè, ut Samuel; nec velut iterum moriturus, ut Lazarus resurrexit; quàmque magnam tibi hæc resurrectio gloriam, omnium verò, quibus appariturus, seu convicturus es, gaudium partura sit, maxime Ecclesiæ, velut matri tuæ; Parochianis, ve-*

in Discipulis tuis; Defunctis velut in carcere gravissimo
constituis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Cur Christus in corpore suo glorioso cicatrices vulnerum retinere voluerit, nimirum tres etiam ob causas. I. Ut, quemadmodum S. Cyprianus l. 1. de bapt. Christi loquitur, *reservata in corpore plaga salutis humana pretium exigant, & obedientia donatorum requirant*; cum sit vulneratus propter iniquitates nostras, teste Isaia. Hinc *clamat clavus*, inquit S. Bernardus S. 61. in Cant. *clamat vulnus, quod verè Deus sit in Christo mundum reconcilians sibi*. II. *Servavit signa mortis*, inquit ven. Beda c. 6. Luc. *ut sua morte redemptis, quàm misericorditer sint adjuti, propositis semper mortis ejus innovet indicijs. Atque adeò ad pugnam excites laudis & contrariarum memoriam*. III. Ut perpetuum in illis refugium haberemus; hinc ipsemet sponsam cant. 2. invitat dicens: *Surgit amica mea, speciosa mea, & veni, columba mea in foraminibus petrae, in caverna maceria*. Quæ verba expendens Guericus Abbas, *opportunitatem quidem petrae refugium Herinacis, sed habitatio grata columbis, cujus foramina tot vulneribus toto ferè corpore patentia & veniam offerunt reis, & gratiam conferunt justis; imò verò tota habitatio, turrisque fortitudinis, Christi Domini vulneribus immorari*.

Considera II. Quàm magnum tibi sive pro te, sive pro animabus tuæ curæ commissis solatium ex triplici hac causa oriatur, si enim te ipsum consideres, an non dices cum S. Augustino: *Tuta & firma requies est infirmis in vulneribus Salvatoris. Securus illic habito, patent mihi viscera per vulnera. Quidquid ex me mihi deest, usurpo mihi ex visceribus Domini mei, quoniam misericordiâ affluunt; nec desunt foramina, per quæ effluant. Per foramina corporis patent mihi arcana cordis, patet magnum pietatis Sacramentum, patent viscera misericordiæ, in quibus visitavit nos oriens ex alto. Si verò alios tibi commissos contempleris, an non gaudebis pariter, quòd, ut S. Bernardus S. 61. in cant. ait, in his passer inveniat sibi domum, & turtur nidum, ubi reponat*

reponat pullos suos; in his columba se tuetur, & circumvolitantem intrepida intueatur accipitrem.

Confidera III. Quomodo hæcenus hoc solatium capere studueris, & deinceps saltem capere velis, ut cum S. Augustino propriâ experienciâ doctus dicere queas: *In omnibus adversitatibus meis non inveni tam efficax remedium, quam vulnere Christi. In his dormio (cum ovibus meis) securus: & requiesco intrepidus.* Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE ASCENSIONE GLORIOSA CHRISTI.

Præludium I. Est, Christum in cælos ascendentem, & ab Angelis, ac animabus è limbo ereptis cum magno jubilo introductum intueri.

Præludium II. Est, gratiam petere, ut mysterium hoc festuose perpendere, & mente saltem Christum in cælos comitari possis.

Punctum I.

Confidera I. Quanto cum gaudio & jubilo Christus cum ab Angelis, tum ab animabus è limbo ereptis in cælum fuerit deductus; si enim Bethulienfes olim per Juditham devictò Holoferno è periculo interitus liberati, benedixerunt eam omnes unâ voce dicentes: *Tu gloria Ierusalem, tu letitia Israël, tu honorificentia populi nostri*: & per tres menses gaudium hujus victoriæ celebratum est, uti in libro Judith c. 15. & 16. legitur; quantò majori cum gaudio credibile est, Christum à liberatis animabus, & Angelis earum custodibus fuisse exceptum & deductum, ut qui & hostem longè crudeliorem tam fortiter devicit, & è periculo miseriæ longè majoris liberavit, & insuper januam ad beatitudinem perpetuò duraturam reservavit, atque adeò multò æquius dici poterat gloria, letitia, & honorificentia populi Christiani, & Hierarchiæ cælestis.

Confidera II. Si triumphante duce, meritò & ipsi milites gaudij & honoris tanti participes esse se putant, ideòque vehementer cum eo gaudent, eique victoriam suam gratulantur, quàm æquum sit, ut tu quoque Christo tam gloriosum

hanc suum triumphum gratuleris, & singularem ob ejus gloriam & victoriam, lætitiā ostendas.

Confidera III. Quomodo hætenus id præstiteris, & præfere deinceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quanto cum honore & gaudio ab ipso æterno Patre fuerit exceptus, quantâque gloriâ ab eodem fuerit donatus; si enim Filius prodigus a misero suo statu revertens olim à Patre suo tam benevolè exceptus est, quàm magnū oportet fuisse gaudium, quo Pater æternus Filium suum unigenitum, summèque dilectum, in quo semper sibi bene complacuit, quique opus ab ipso commendatum tam perfecte feliciterque consummavit, post tot, tamque generosa facinora patrata ad se revertentem vidit. Si teste S. Paulo 1. Cor. 2. *nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in carnis hominis ascendit, quæ præparavit Deus ijs, qui diligunt illum*, quis magnitudinem gloriæ Christo concessæ comprehendere, aut æstimare poterit, ut qui amorem suum per exactissimam mandatorum observationem, per tantam inter innumeras tribulationes constantiam tam insigniter probavit, & per totum vitæ tempus nec unico quidem momento interrupit.

Confidera II. Si illi, qui verè se invicem amant, amati bona & gaudia velut propria æstimant, & lætantur; quanto te tu, qui Christum ob speciales titulos singulariter diligere te proferis, ob tantam hanc illius gloriam gaudere, atque, ut à quamplurimis propterea honoretur, & ametur, omni studio & conatu procurare debeas.

Confidera III. Cum ex hac ipsa Christi gloria clarissimè colligas, quàm verè & copiosè Deus obsequia sibi exhibita remuneretur, & mensuram præmij bonam, consortam, coaugmentam, & superfluentem pro operibus nostris largiatur; quanta cum alacritate tu deinceps Deo servire, atque ad eodē vocationi tuæ respondere debeas. Colloquium ad B. Virgineam.

Punctum III.

Confidera I. Quemadmodum olim triumphantes in triumphis Romanis varia dona populo distribui curabant, ita Christi

Christum quoque varias gratias in suo triumpho distribuere voluisse, hinc Apostolus ad Eph. 4, dixit. *Ascendit Christus in altum, captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.*

Considera II. Cùm tanta sit Christi liberalitas, quæ præcipuum dona ab eo petere debeas, videlicet, ut, cum ipse sicut Elias in curru igneo charitatis ad cælos ascendit, quoque cum Elisæo ad eundem clames: *Obsecro, Domine, fiat in me spiritus duplex tuus, propriæ videlicet, & animæ salutis zelus, utpotè præcipuum, summèque necessarium instrumentum ad vocationem perfectè adimplendam.*

Considera III. Quantopere hic spiritus duplex conatus sit ad omnes tuas functiones Pastorales ritè & fructuosè obeundas, quantòque adeò cum fervore & submissis eundem a Christo petere debeas, & velis. Colloquiamur a Christo.

MEDITATIO III.

DE SPIRITUS SANCTI MISSIONE.

Præludium I. Est, Apostolos in uno cubiculo congregatos, & Spiritum Sanctum in linguis igneis super ipsos descendentem intueri.

Præludium II. Est, petere gratiam à Deo, ut donum illud dignè æstimare, atque ad illud dignè suscipiendum quod optimè te disponere possis.

Punctum I.

Considera I. Quàm verè, nunc dici queat, per Spiritum Sancti missionem reipsa contigisse, quod olim Poetæ Prometheo fingeant, quòd scilicet, cùm statua à se fabricata nihil aliud, quàm animam deesse adverteret, ignem cælo attulerit, eoque statuam suam animaverit: verè cùm Apostoli, totaque, quam repræsentabant, Ecclesia cõpuncta quoque inanimatum erat, donec virtute ex alto instructa à Christo, & Spiritus Sancti, velut animæ, adventu animata retur.

Considera II. Quàm perfectè Spiritus Sanctus animæ ritualis officium impleverit, quàm bene Apostoli hæc

animati vivere, quam acutè sentire cœlestia, quam sapienter intelligere divina mysteria, & movere se discurrendo per totum mundum, Evangelicamque doctrinam prædicandoinceperint.

Confidera III. Quàm nobiles & pretiosi sint hi effectus; quò scilicet præstantiores, quantò pluris faciendae est vita, & operationes supernaturales, quàm naturales. Si ergò anima & vita naturalis tantopere diligitur, & custoditur, ut Salomon prov. 4. hortari ausus sit: *Omni custodia serva cor tuum, quoniam ex ipso vita proædit*; quantò major cura adhibenda erit, ut Spiritus Sanctus velut supernaturalium actionum principium fovetur, & conservetur. Vide ergo, an eundem ut par est, hæcenus æstimaris, & conservare, invocareque studueris. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quibus medijs usi sint Apostoli ad Spiritus Sancti adventum & gratiam obtinendam, tribus nempe.

I. *Humili & devota oratione*; memores videlicet, quid Christus Luc. 11. dixerit: *Petite; & dabitur vobis; si enim petitis, cum sitis mali, nõstis bona data dare filiis & sistris, quantum magis Pater Vester de cælo dabit spiritum bonum petentibus*. II. *Mandatorum divinorum observatione*: dum scilicet tam promptè paruerunt Christo præcipienti, ne ab Jerusalemis discederent, sed promissionem Patris expectarent; hæc enim observatio mandatorum est velut unio, per quam Spiritus Sanctus velut anima Apostolis, totique Ecclesiæ uniri debet; hinc ipse Christus Jo. 14. dixit: *Si quis diligit me, sermonem meum servabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus & mansionem apud eum faciemus*, utique Spiritum Sanctum etiam secum adducentes. III. *Muniã inter se charitate*: erant enim unanimiter perseverantes, ut act. 1. legitur; hæc enim unio mutua vel mutua necessaria erat, tum ad Spiritus Sancti adventum efficacius per orationem impetrandum (uti Christus Matt. 18. indicavit dicens: *Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcunque petierint, fiet a patre meo, qui in cælis est*) tum ad eundem recipiendum, ut enim ab anima, non nisi membra, quæ sibi

Instruã. VIII.

Q

mutuò

mutuò unita sunt, animantur, ita nec à Spiritu Sancto, teste Apostolo I. Cor. 14. *non est dissensionis Deus, sed unitio, qui mutuam cum alijs membris Ecclesie unionem, charitatèque non habet.*

Confidera II. Quàm efficacia sint hæc media ad Spiritum Sanctum non tantùm efficaciter, sed abundanter etiã impetrandum, quòdque adeò à te & alijs Sacerdotibus tantùm diligentius adhibenda sunt, quantò magis gratia illius & iudicium ad operationes vestras Apostolicas necessaria est.

Confidera III. Quomodo hæc dispositiones & media adhibueris, & adhibere deinceps velis. Colloquium à Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quæ media adhibuerint Apostoli ad conservandum Spiritum Sanctum, videlicet duo præcipua. Quòd ejus impulsui & directioni sedulò paruerint; cum denunciabatur eis, ne omninò loquerentur, neque crederent in nomine JESU, impertèritè responderunt: *scitum est in conspectu Dei, eos potius audire, quàm Deum judicare; non possumus, quæ vidimus, & audivimus, loqui; nimirum nescit tarda molimina Spiritus Sancti.* II. Quòd omnem carnalem & sensualem amorem à se excluderint, uti vel ex eo colligitur, quòd mortuorum post Spiritus Sancti adventum quidquam, quòd sensualem amorem saperet, admisisse legatur; non ignari quippe fuerant, quid ipse Deus Gen. 6. *Non permanebit spiritus meus in homine in aternũ, quia caro est.* Unde huc prætrahi potest, quòd Thomas Kemp. l. 3. c. 53. dixit: *pretiosa est gratia mea, nõ permittit se misceri extraneis, nec consolationibus externis.* Qui ergo libere necesse est, ut omnes pravas & inordinatas affectiones suas mortificet, atque nulli creatura præterito amore concupiscenter inhæreat.

Confidera II. Quàm & hæc media non modò efficacia, sed planè etiã necessaria sint ijs, qui Spiritus Sancti præsentiam retinere desiderant; cum planè Spiritus Sanctus sicut amor divinus, & amor sensualis sibi extremè contraria sint, atque adeò tam parùm, quàm alia duo contraria, eodem homine consistere possint.

Confidera III. Quam æquum proin fit, ut amorem (cen-
 ſuram, cum quo non niſi omnia mala pariter venerunt, ex-
 cedas, & Spiritui Sancto tanquam cœleſti amori aditum
 operias, utpote de quo iure dicere queas: *Venerunt autem
 nobis omnia bona pariter cum eo.* Exclama ergo cum Eccle-
 ſia: *Veni Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, &
 tui amoris in eum ignem accende.* Colloquium ad Chriſtum.

CONSIDERATIO.

DE ACTIONIBUS QUOTIDIANIS RITE
OBEVNDIS.

Confidera I. Quæ conditiones ad actionem bonam &
 perfectam requirantur; tres videlicet, nempe ut fit bona
 quoad *ſubſtantiam*, quoad *modum*, quoad *finem*. Bona quo-
 ad *ſubſtantiam* erit, ſi ſaltem divinæ legi, & rationi non fit
 diſformis; hinc etiam actiones indifferentes, ut laborare,
 comedere, bibere, ludere, ambulare, colloqui, dormire &c.
 hoc ſenſu bonæ dici queunt. Negari tamen non debet, dari
 hæc in parte latitudinem, & unam actionem etiam quoad
 ſubſtantiam aliâ meliorem eſſe; ſic enim, cæteris paribus,
 melior eſt actio, quæ plus charitatis continet, (*multum e-
 nim facit, qui multum diligit*, ait Thomas Kemp. l. i. c. 15.)
 illa autem plus charitatis continet, quæ majorem propriæ
 voluntatis abnegationem, & difficultatem involvit, aut non
 appropriam duntaxat, ſed alienam, etiam ſalutem procuran-
 diam ordinatur. Bona quoad *modum* ut fit, requiritur, ut
 impetris *in gratia* fiat, deinde cum debita *diligentia* pera-
 gatur; demum ut non ex neceſſitate, ſed cum magna prom-
 ptitudine & hilaritate obeatur; *hilarem namque datorem
 diligit Deus*, teſte D. Paulo 2. Cor. 9. quæ quidem tres con-
 ditiones, quod perfectiores fuerint, tantò etiam quoad mo-
 dum perfectior erit actio. Quoad *finem* denique bona erit ac-
 tio, ſi propter cauſam honeſtam & aliquo modo ſupernatu-
 ralem eliciatur, nempe ut beatitudo obtineatur, vel æternæ
 pœnæ devitentur, vel ut Deo ſuper omnia amato beneplac-
 ceant, quæ ultima cauſa, ſicut omnium perfectiſſima eſt, ita
 merito ſuadetur ab Apoſtolo ad Rom. 16. *Omnia veſtra in
 charitate fiunt*, per hanc enim actiones noſtræ divinum
 quidpiam hauriunt, & quodammodo deificantur, ut loqui-

tur S. Gregorius Nazianzenus. Unde facile patet, actionem secundum finem spectatam tantò meliorem esse, quantò prior est amor, ex cuius motivo elicitur; tantò autem puriorem esse amorem, quantò minùs de solatio, prämio, laude, aut commodo terreno admittit. Examina ergo, quomodo tres istas conditiones hactenus in actionibus tuis observas, tantòque maiorem deinceps diligentiam in iisdem persequendis adhibe, quantò difficilius est, easdem in praxin deducere: certè S. Hieronymus c. 4. contra Pelag. expressè ait *Cunctorum in carne iustorum imperfecta perfectio est.* & S. Bernardus in epist. 111. intrepidè ausus est dicere: *scio sibi hic gradus à quoquam in hac vita rellè apprehensur, ut se homo diligat tantum propter Deum. Afferunt huius qui experti sunt; mihi fateor in hac vita impossibile, videri illum apprehendere.*

Considera II. Quas ob causas omnem diligentiam adhibere debeas in actionibus tuis quotidianis ritè perficendis, ob tres videlicet. I. *Propter Deum*: si enim famulantes opifices Regi alicui terreno servientes, omnia cum singulâ diligentia & perfectione perficiunt; quantò magis Deo, Regi Regum, & Domino Dominantium nihil nisi undeque perfectum offerri debet. Unde meritò semper reipsum quamvis actionem excitare cum Davide deberes, & dicere: *Totis viribus hanc actionem perficiam, non enim homini præparatur, sed Deo.* II. *Propter te*: cuius perfectio & utilitas in operibus quotidianis ritè peractis consistit, ut earborum bonitas ex fructibus colligitur, ita qualitas hominum ex operum qualitate concluditur. Si ergo in omnibus tuis arboribus optimos quosque fructus optiâres, & si in tua personate foret, omni studio procurares; quantò magis cogitare debes, ut tu ipse fructus non nisi optimos, utpote in æternitatem duraturos proferas; cum hoc, auxiliante divina gratia, semper efficere possis; *magis siquidem Deum propter te ex quanto quis agit, quam opus, quod facit, ut sapienter præcipit Author l. 1. de imit. c. 15. advertit.* III. *Propter Primum*: cum enim eorundem operum tuorum fructum largi factorium & impetratorium, si non totum, magnâ certè parte in auxilium & solatium viventium & Defunctorum offeras, au non vel hoc etiam titulo non modicè incitaberis.

eadem cum maxima perfectione perficienda. Dic enim, amico tuo singulariter dilecto in paupertate tua succurre- res velles, & Deus tibi potestatem daret, plumbum, argen- tum, vel aurum pro libitu creandi; an in tali casu non au- rum potius, quàm argentum aut plumbum creares? cur er- go, cum Deus potestatem tibi dederit, ad aurea potiùs opera, seu ex charitate facta, quàm argentea ex minùs perfectis mo- tivis elicitia; aut plumbea, id est, negligenter peracta, pro- ducenda, non illa potiùs, quàm ista producere studes?

Confidera III. Quæ media adhibere possis, & debeas, ad actiones tuas quotidianas dicto modo perficiendas. Tria præcipuè suadèo. Primum est, ut *deliberatè* eas perficere studeas, non temerè scilicet, aut ex consuetudine eas elicien- do, sed cum legitima intentione singulis aut potioribus saltem actionibus tuis præfixâ; per hanc quippe intentio- nem memoria trium morivorum supra indicatorum renova- bitur, & hoc ipso non parvus etiam stimulus addetur ad eas- dem cum magna perfectione producendas. Secundum est, ut *liberè*, id est, absque omni sollicitudine de præteritis & fu- turis alijs operibus actiones tuas singulas perficias; cum e- nim demon advertat, pluribus intentum sensum ad singula minorem esse, id unum agit. ut animum operantis vel præ- teritorum recordatione, vel futurorum sollicitudine distra- hat, & ad bene operandum inhabilem efficiat. Unde, quod olim apud Ethnicos sacrificantibus dicebatur: *Age, quod a- git*: id tibi occine, tantaque cum applicatione animi singu- las tuas actiones perage, ac si postremæ in vita forent, Deiq; gloria, ac totius generis humani salus ab iisdem dependeret.

Tertium est, ut *ordinatè* quoque illas perficias; absque hoc enim ordine confusè propositæ non parùm distrahent ani- mum, & dum inquirere primùm oportet, quæ alteri præfe- renda sit, sollicitum ac turbatum efficiet; unde S. Ignacius ad impedimentum hoc removendum pridie semper actiones sequentis diei ordinare solebat, ut, dum sua cuique horæ a- ctio destinata scitur, liberius vires ad eam solam converte- rentur. ut autem hunc ordinem tantò faciliùs conficias, & observes, sequentia monita non parùm proderunt.

I. Operam dabis, ut tempus dormiendi & surgendi pru- denter definitum habeas, rigidiq; observes; alioqui enim

totus diurnarum actionum ordo non raro, nec levi cum
spendio turbabitur.

II. Si commodè potes, quotidie tempus aliquod facti
meditationi cujusdam mysterij de vita Christi aut Sancto-
rum aut alterius doctrinæ piæ impendes; vix enim explicari
potest, quantas vires ejusmodi meditatio habeat, ad om-
torius diei functiones ritè alacritèrque perficiendas.

III. Horas Canonicas, si ad easdem in Choro dicendi
non obligaris, maturè, & ante alias actiones recitabis, ut
ut majori cum devotione & quietè eas persolvere queas; ut
ut liberior & expeditior sis ad reliquas muneris tui func-
tiones peragendas. Idem in SS. Missæ Sacrificio offerendum
quantùm fieri potest, observa,

IV. Post preces matutinas, & horas canonicas peragendas
prima tuâ cura sit, ut librum aut thecam manualementem
rum inspicias (nisi pridie ante somnum id feceris) & quomodo
illo die, & quo modo & ordine peragendum sit, accurate
dispicias, definiâsque. Convenit autem hunc librum
thecam in aliquot partes distingui, in quarum prima in-
mi Parochiani, aut in alia gravi necessitate constituti.
secunda denuntiationes publicè faciendæ. In tertia res
Decanum, vel Vicarium generalem scribendæ, aut de
doctis viris proponenda; in quarta translationes Festorum
in quinta alia negotiola minoris momenti notentur.

V. Reliquum tempus matutinum, nisi aliud necessitas
charitas exigat, privatæ lectioni aut studio impendas, & prin-
cipuè concioni proximè habendæ, quam semper mature
fectam habere studebis, ne alioqui temporis angustijs
tus minùs utiliter eam componas.

VI. Etiam prandij cænaque tempora, quantum fieri po-
test, definita habebis; tum ut importunas cogitationes
cibo & potu liberius excutias; tum ut reliquarum func-
tionum ordinem minùs interturbatum conserves.

VII. Si quas œconomicas curas suscipiendas habebis
in tempus, quod prandium subsequitur, rejicies. Quod
verè aut visitandi ægri, aut ambulatio, itèrve suscipienda
erit, id ipsum quoque pomeridiano tempore, utpote ap-
facias.

VIII. Si tempus aliquod ordinarijs functionibus super-
scilicet

semper alia actio determinata sit, quam substituas, ne omnium omnium origini ullus unquam apertus sit locus.

IX. Noli autem turbari, si subito quopiam casu, aut negotijs interuenientibus constitutum ordinem diurnum inuicem perire, vel mutare cogaris, sed potius optimum tuarum institutionum ordinem esse crede, quem sanctissima Dei voluntas per eiusmodi negotia supervenientia sufficienter indicata designat.

Materia Lectionis.

Ex libello de imitatione Christi legi potest l. 3. c. 31.

Ex Ascetico vel historico aliquot capita.

Ex libello Exercitiorum legi hodie utiliter possunt Regulae à S. Ignatio, ut cum Orthodoxa Ecclesia rectè sentiantur, præscriptæ, quæ in sequentibus monitis consistunt.

I. Ut promptus semper animus retineatur, ad obedientiam, & sentiendum cum Ecclesia Catholica.

II. Ut laudetur frequens confessio & communio, Missæq; auditio, & horarum canonicarum tam privata, quàm publicæ recitatio.

III. Ut Religiones & vota religiosa pariter commendentur, & status cælibatus, aut virginitatis conjugio præferatur.

IV. Ut reliquiarum veneratio, & invocatio Sanctorum, peregrinationesque ad illorum templa institutæ, cum indulgentijs, jubilæis, & alijs devotionis adminiculis laudentur.

V. Ut templorum extructio, ornatus, & imagines etiam commendentur.

VI. Ut præcepta Ecclesiæ, Traditiones, Ritus, & Decreta studiosè probentur; quemadmodum etiam doctrina sacra tum positiva, tum scholastica.

VII. Ut vitetur hominum, qui adhuc in terris vivunt, cum Beatis in cælo existentibus comparatio; talis enim comparatio, ut Thomas Kemp. l. 3. c. 58. ait, nullum fructum affert, sed potius dissensiones, & lites inutiles parit, idèque Deo & Sanctis displicet.

VIII. Ut, cum de prædestinatione (quod rarò fieri expediat) sermo habetur, cum magna circumspectione id fiat, ne aut liberi arbitrij vires, & operum bonorum merita excludi videantur; aut è contrario nimium ipsis tribuatur.

IX. Ut neque Fidei valor & præstantia nimis extollatur bona opera, & aliæ virtutes negligantur; atque ob eandem causam de efficacia gratiæ sermo circumspicere infirmitur.

X. Ut non vituperetur timor servilis Majestatis divini cum etiam hic sit utilis valde, & sæpe necessarius ad hominem à peccato mortali absterrendos; licet semper magis Filii timor & dilectio commendanda & suadenda sit.

Materia Scriptionis.

Hoc die utiliter aliquæ orationes Jaculatoriæ conscriberentur, quæ pro varijs occasionibus servire queant; dici enim vix potest, quantum profint hæ orationes ad mentem perpetuò cum Deo uniendam, fervorémque devotionis, si remitti cœperit, instaurandum. Sunt quippe hæ orationes velut prunæ, quibus faciliè divini amoris ignis in mentibus nostris suscitatur; sunt tela & sagittæ, quibus & ab hostibus nostris tueri nos, tutosque reddere, & verò etiam ipsius amor ad omnia, quæ petimus, concedenda expugnare possumus; sunt deliciae & refocillationes, quibus languorem animi in miserijs humanis sublevare & tanquam cibo fortissimè vires ad alacriter decurrendam perfectionis viam restitimus: sunt epistolæ breves, quas anima per suspicia tanquam inter nuntios ad Deum & Sanctos transmittit. Verbo: Orationes hæ jaculatoriæ sunt compendiosissima ad mentem rebus terrenis abstrahendam, perfectionémque brevi tempore consequendam via; sunt medicina vitiorum, paucorum frenum, virtutum perpetuum exercitium, & mentium uberrimorum fons perpetuus, unde S. Augustinus in Epistola ad Brotham sic scripsit: *Dicuntur Fratres in Epistola crebras quidem orationes habere, sed eas brevissimas tanquam & raptim quodam modo jaculatas, ne illa vigilanter crebra qua oranti plurimum necessaria est, per prolixiores evanescat, atque hebetetur intentio.* Ut ergo earum tantò faciliùs sibi familiarem facere possit Sacerdos in quocumque tempore poterit orationes ejusmodi jaculatoriæ pro varijs occasionibus sibi conscribere,

ORATIONES JACULATORIÆ.

Pro tentatione amoris inordinati ad creaturas.

Quid mihi est in cælo, & a te quid volui super terram?
DEUS cordis mei, & pars mea in æternum.

Pro tentatione visus.

Averte, Domine, oculos meos, ne videant vanitatem.

Pro tentatione auditus.

Domine, quò ibimus? tu verba vitæ æternæ habes.

Pro tentatione gustus.

Non in solo pane vivit homo, sed in verbo, quod exit de ore DEI. Cibum meum est facere voluntatem Patris mei, qui in cælis est.

Pro tentatione odoratus.

Trahe me post te, ò JESU; curremus in odorem unguentorum tuorum.

Pro tentatione tactus.

Dilectus meus mihi, & ego illi: inter ubera mea commorabitur.

Contra appetitum scientiæ.

Ego nihil existimavi me scire, nisi JESUM Christum, & hanc Crucifixum. Christe, sciant quæcunque alij, mihi sufficit una Cognitioque tui, Cognitioque mei.

Contra pusillanimitatem.

Omnia possum in eo, qui me confortat.

Contra superbiam.

Abiit mihi gloriari, nisi in cruce Domini mei Jesu Christi.

Contra invidiam.

Particeps ego sum omnium timentium te, & custodientium mandata tua.

Contra favorem hominum.

Mihi autem adhærere DEO meo bonum est, & ponere in Domino spem meam.

Contra timorem hominum.

Si DEUS pro nobis, quis contra nos.

Contra judicia hominum.

Ego autem pro minimo æstimavi judicari ab humano die. Prima virtus Monachi est, hominum judicia contemnere.

Contra displicentiam hominum.

Si hominibus placerem, Christi servus non essem.

Contra persecutiones hominum.

Domine, ignosce illis, quia nesciunt, quid faciunt.

Contra impatientiam.

Ego quidem justè hæc patior; Christus autem quid fecit?

Contra ablationem bonorum.

Dominus dedit, Dominus abstulit. Sit nomen Domini benedictum.

Contra tristitia nova.

Sicut Domino placuit, ita factum est. Sit nomen Domini benedictum.

Contra timorem futurorum.

Dominus est, quod bonum est in oculis suis, faciat.

Contra vanas delectationes.

Renuit consolari anima mea, memor fui DEI, & delectatus sum. Vel: Delectare anima mea in Domino, & dabo tibi petitiones cordis tui.

Contra contemptum.

Elegi abjectus esse in domo DEI mei magis, quàm habitare in tabernaculis peccatorum.

Contra maledictionem.

Dominus præcepit illi, ut malediceret mihi, & quis est qui contradicat?

Contra timorem inopia.

Ego autem mendicus sum, & pauper, Dominus sollicitus est mei.

Contra asperitatem Superiorum.

Obmutui, & non aperui os meum, quoniam tu fecisti.

Contra odium Fratrum.

Pater meus, & Fratres mei dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me.

Contra defectum promotionis.

Ego autem in te, Domine, speravi: dixi, Domine, DEVS meus es tu, in manibus tuis sortes meæ.

DIES OCTAVA.

SCopus hujus diei est in amorem majorem DEI, B. Virginis, & Sanctorum exardescere, id quod non difficile est.

sic magnitudo gloriæ ab ipsis obtentæ, & beneficia nobis ab illis exhibita accuratiùs perpendantur, uti sequentes tres Meditationes docebunt.

Tessera:

Beati, qui habitant in domo tua, Domine, in sæcula sæculorum laudabunt te. Psal. 83.

MEDITATIO I.

DE GLORIA ET CVLTV BEATORVM.

Præludium primum est, contemplari cælum apertum, locum amoenissimum, & amplissimum, in quo omnes Sancti Sole ipso clariùs fulgentes, & DEVM totis viribus laudantes videantur, & audiantur.

Præludium secundum est, petere gratiam, ut & ipse magnitudinem gloriæ hujus agnoscere, atque ad eandem aspirare, & alios quàm plurimos ad ipsam quærendam allicere queas.

Punctum I.

Considera I. In quo consistat gloria Beatorum, videlicet in perpetua & perfectissima laude & amore DEI; & quod inde sequitur in omni mali absentia (nam, ut S. Joannes Apoc. 21. ait, *absterget DEVS omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abierunt; & dixit, qui sedebat in throno: Ecce nova facio omnia. In omni boni presentia juxta ipsius DEI testimonium Exod. 33. dicentis: Ego ostendam omne bonum tibi. Et omnis gaudij indefinitia; sic enim Christus ipse Joan. 16. dixit: Gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.*

Considera II. Quàm magna sit hæc felicitas & Beatitudo, in ut rectè dixerit S. Paulus 1. Cor. 2. *Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ preparavit DEVS q̄s, qui diligunt illum.* Et in eundem sensum S. Augustinus l. 22. de jejun. pronuntiârit: *Quod DEVS preparavit diligentibus se, fide non capitur, spe non attingitur, charitate non apprehenditur, desideria & vota transgreditur; acquiri potest, estimari non potest.*

Con-

Considera III. Quam æquum proinde sit, ut & Sancti omnibus velut commemoris, Amicis, & Patronis tuis gratiam & felicitatem hanc suam ex animo gratuleris, & ad eandem olim assequendam toto pectore aspire, dicens cum Davide Psal. 83. *Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum: Concupiscit, & deficit anima mea in atria domini.* Cùm, ut S. Augustinus ad Diosc. ait, tanto illud, quod valde magnum est (quod nec oculus vidit, quia non est color: nec auris audivit, quia non est sonus: nec in cor hominis ascendit, quia cor hominis debet illuc ascendere) quanto magis capax, quanto illud & fidelius, credimus, & firmius firmitus, & desideramus ardentius. Colloquium ad Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quibus medijs ad tantam felicitatem pervenerint Beati, tribus videlicet 1. *Abstinendo à peccatis* juxta Psal. 14. *Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, qui ingreditur sine macula, & operatur justitiam.* 2. *Perseverando*: hinc enim Ecclesia canit: *Omnes Sancti, quos passim sunt tormenta, ut securi pervenirent ad palmam Martyrij & felicitatis æternæ.* 3. *Agendo*; nam, ut Christus dixit Matt. 7. *Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in celis est, ipse intrabit in regnum celorum.*

Considera II. Quam efficacia sint hæc media ad diuinam felicitatem obtinendam, ut quæ ipse jam olim S. David Psal. 33. suaserit dicens: *Quis est homo, qui sustulit vitam, & dies videre bonos? declina à malo, & fac bonum, in qua pace (quæ, ut Thomas Kemp. l. 3. c. 25. ait, erit in morte) & patientia) & persequare eam.* Hinc enim & triplici merito triplex proportionatum præmium respondet, nempe *abstinentia* omnis boni præsentia: *patientia* omnis mali absentia: *Actiõni momentanea*, omnis gaudij indefinita.

Considera III. Quam promptè proin hæc media non modo ipse arripere, sed etiam, ut alij curæ tuæ commissi arriperant, procurare debeas, eumque in finem, illam tibi pater Petri Ap. thoris l. 3. c. 47. sententiam applicare: *Fili, non te frangant labores, quos assumpsisti propter me, nec tribulationes te*

tant usquequaque, sed mea promissio te in omni eventu robori, & consoletur. Age, quod agis, fideliter labora in Vita mea, sustine viriliter contraria; digna est his omnibus & majoribus praeliis Vita aeterna. Colloquium ad B. Virgine.

Punctum III.

Considera I. Quam æquum sit, ut Sanctos omnes in tanta gloria constitutos, summo honore & cultu prosequaris; si enim etiam in hac vita eos, qui vel singulari Sanctitate, vel Sapientia, vel potentia & beneficentia præditi sunt, tanto opere æstimare, & colere, & amare solemus, quanto magis similibi cultum & amorem Sanctis, qui in prædictis donis omnes homines longissimè superant, exhiberi decet.

Considera II. Quas speciales causas tu habeas ad hos Sanctos tibi demerendos, cum enim ex una parte copiosa tibi ad vocationis executionem gratia sit necessaria; ex altera parte vero plures, tibi per Pastoris officium hostes & Adversarios concites, an non meritò eorum tibi Patrocinium (ut desideratam gratiæ abundantiam multiplicatis Intercessoribus impetras) & Præsidium (ut dicere tibi ipsi cum Eliseo possis: *Noli timere, plures enim pro nobis stant, quam contra nos*) obtinere conaberis?

Considera III. Quibus potissimum obsequijs eos colere, & demereri velis. Nimirum 1. Eisdem laudando, de gloria gerulando, eamque pro viribus promovendo; sed & varia obsequia in eorum honorem præstando; sic enim S. David Pl. 170. suavitè dicit: *Laudate Dominum in Sanctis ejus.* 2. Invocando in necessitatibus; de illis enim æquè dici potest, quod S. Bernardus de SS. Angelis Custodibus dixit: *Fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt; tantum adhaeremus illis, & in protectione DEI cali commorabimur.* 3. Imitando, maxime in laudando & amando DEO, nam Sanctum est cultus pulcherrimus optima vita, quia hic cultus purissimus est, id est, ab omni nãvo liber: *amplissimus*, utpote omnia vitæ totius opera complectens: *perpetuus*, quia diu, nocturne non interrumpitur. Unde meritò Sacerdos de hac imitatione sibi applicare debet salutarem S. Ildephonfi ser. 1. de Assumpt. admonitionem: *Imitami Matrem Virginem,*

ginem, & Sanctos omnes, quos laudatis, quoniam non tantum illis prodest nostra laudatio, quam nobis eorum imitatio. Unde Sponso magis placet imitator devotus, quam laudator otiosus; tamen vera laudatio cordis imitatio est operis. Virgo ergo, quomodo hæc obsequia hæctenus præstiteris, & præbere deinceps velis. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE GLORIA ET CVLTV B. VIRGINIS.

Præludium primum est, B. Virginem super omnes Sanctas elevatam, & à SS. Trinitate coronatam intueri, prout per se in imaginibus cernitur.

Præludium secundum est, petere gratiam, ut dignitate & gloriam hujus SS. Virginis clarè cognoscere, eamque imitari par est, venerari & amare possis.

Punctum I.

Considera I. Ad quantam gloriam SS. Virgo à DEO creata; si enim mensura gloriæ respondet gratiæ mensura gratia verò B. Virginis in primo instanti Conceptionis major fuit, quàm omnium Hominum & Angelorum simul factorum, eaque singulis momentis duplicata fuit (ut P. Francisco Suarez fusè probavit, idque sibi gratum fuisse, etiam per P. Martinum Gutierrez eadem SS. Virgo significari potest) quis comprehendere poterit magnitudinem gratiæ, & que adeò etiam gloriæ ab eadem obtentæ: ut adeò merito eidem applicetur illud Prov. 30. *Multa Filia* (seu Sancti) *congregaverunt divitias, tu supergressa es universas.*

Considera II. Si æquissimum videtur, ut alij Sancti propter Sapientiam, Dignitatem, & Sanctitatem singulari modo in medio colantur, & amentur, quantò majori cultu & amore hæc SS. DEI Matrem, quæ omnes Sanctos etiam simul sumptis longissimè suis dotibus superat, profecui debeas; maxime cum ipsa Ecclesia cum Theologis suis exemplo præcedens eidem specialem Hyperdulæ cultum attribuit.

Considera III. Quomodo hæctenus tu quoad hunc cultum & amorem te gesseris, & gerere deinceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. In quibus Officijs verus Cultus Marianus consistat, in sequentibus videlicet 1. in magna estimatione de illa concepta, ita ut exclames cum S. Anselmo de Concept. Virg. *Nihil tibi, Domina, aequale, nihil comparabile; omne enim, quod est, aut supra, aut infra te est. Quod supra te est, solus DEVS est: quod infra te est, omne, quod DEVS non est.* Hinc S. Bonaventura in Speculo B. V. dicere aulus est: *Ipsa est, quae maiorem facere DEVS non potest: Maiorem facere Mundum posset DEVS, Maiorem Matrem, quam Matrem DEI facere non potest.* 2. In filiali fiducia juxta S. Bernardi monitum: *In periculis, in angustiis, in rebus omnibus MARIAM cogita, MARIAM invoca, non recedat à corde, non recedat ab ore.* Nam, ut S. Anselmus c. 6. de excell. Virginis ait, *Velocior interdum est salus memorato nomine Virginis, quam invocato nomine Filij; non quòd ipsa major & potentior sit (nec enim ipse magnus & potens est per eam, sed illa per ipsum) sed quia, et si merita invocantis non merentur, ut exaudiatur; merita tamen Matris intercedunt, ut exaudiatur.* 3. In studiosa Imitatione, ad quam S. Hieronymus ser. de Assumpt. hortatur dicens: *Igitur dilectissimi, amate MARIAM, quam colitis, colite, quam amatis; quae tunc Verè colitis, & amatis, si imitari velitis ex toto corde, quam amatis.* In quibus autem virtutibus specialiter imitari debeamus, breviter S. Bernardus to. 1. in deprec. ad B. V. indicavit dicens: *Tu virtutum omnium speciosissimas floribus, inter quos pulcherrimos tres miramur in te; hi sunt, quorum odore totam domum DEI replet, O MARIA, viola humilitatis, lilium castitatis, rosa charitatis.* 4. In constanti Generatione per varias laudes, jejunia, castigationes carnis, peregrinationes, opera misericordiae illius nomine praestita; ad quam venerationem S. Bernardus ser. de aqueductu sequentibus verbis hortatur: *Totis medullis cordium, totis praecordiorum affectibus MARIAM hanc veneremur, quia sic est voluntas ejus, qui omnia nos habere voluit per MARIAM.* 5. In cultus Mariani propagatione: rogando scilicet DEVM, ut hunc cultum magis in dies augeri sinat: excitando alios tum in concionibus, tum in privata

vata conversatione, quæ verbo, quæ exemplo ad cultum
quàm plurimos tam Defunctos, quàm viventes juvando,
ad Cælum veniant; ibique hanc gloriosissimam Cæli Reg-
nam modo perfectissimo laudent, & venerentur; quod cum
& hoc obsequium ei gratissimum sit futurum, colligitur
præmio, quod promittit illud præstantibus; dum ait: *Quæ
me elucidunt, & vitam æternam habebunt.* Eccl. 24. Hæc
meritò Sacerdos, quantò meliorem habet occasionem hæc
Officij præstandi, tantò ferventiùs id suscipere, atque
illa Christi Matt. 5. verba paucis mutatis applicare debet.
*Sic luceat lux vestra (verbi & exempli) coram hominibus
ut & videant opera vestra bona. & glorificent Patrem vestrum
(& Matrem) qui in cælis est.*

Considera II. Si minima obsequia sæpe tam liberè
compensavit hæc Virgo Sanctissima, quantas gratias imp-
tratura, quor beneficia collatura, quàm potenter protegere
sit eos, qui memorata quinque officia constanter imp-
studuerint.

Considera III. Quomodo tu ea hæcenus præstitisti,
præstare deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem, cu-
dem denuo in Matrem & Patronam eligendo.

Punctum III.

Considera I. Quòd, etsi omnes homines ob causas habi-
nus assignatas B. Virginem singulariter colere, & amare
beant, Sacerdos tamen speciales tres causas habeat, ob
meritò sperare queat, quòd ipsum singulariter suo Patre
adjutura, & protectura sit; nimirum 1. Quia idem quocum-
modo cum ipsa officium habet, dum & Christum totius
Evcharistia producit; & Parochianos suos ad S. Pauli eccle-
plum assiduò parturit, donec formetur Christus in illis.
Quia nihil magis optat, quàm ut pretium Redemptionis
Filio suo paratum in animabus non pereat, adeoque Sac-
dotes, qui ad hunc finem cooperantur, præ aliis libenter
vet, & juvat. 3. Quia advertit, quemadmodum inferna
Draco, ut S. Joannes c. 12. vidit, iratus sit contra ipsam,
abeat facere prælium cum reliquis de semine ejus, specia-
ter ijs, qui conatibus illius, ut Sacerdotes, fortius resistunt,
atque adeò magis etiam ab ipsa, quæ est terribilis ut cæli-
rum acies ordinata, protegi mereantur.

Confidera II. Quantam in te fiduciam & amorem erga hanc SS. Caeli Reginam excitare debeant hae rationes, quam-
 adeo auidè arripere, & sequi debeas S. Bernardi consilium
 de aqueductu sic loquentis: *Modicum illud, quod of-
 ferre desideras, gloriosissimis illis, & omni acceptione dignis-
 simi MARIÆ manibus offerendum tradere cura, si non vis
 sustinere repulsam.*

Confidera III. Quomodo ergo cultum hunc Marianum
 totis viribus prosequi, & continuare deinceps velis, maximè
 cum charitas ordinata suadeat, ut, dum aliorum saluti invi-
 gilas, tuam præ alijs assecuras; assecurare autem vel maximè
 possis per constantem SS. Deiparæ cultum, cum juxta S.
 Bernardum, *sicut ab ipsa despectus & aversus, necesse est, ut
 pereat; ita ad ipsam reversus, & ab ipsa respectus, impos-
 sibile sit, ut pereat.* An non ergo dices cum ipso ad tuos Sub-
 ditos: *Filii mei, hac peccatorum scala, hac mea maxima
 fiducia, hac tota ratio spei mea.* Colloquium ad Christum,
 rogando, ut filialem tibi affectum, quo ipse Matrem prose-
 cutus est, communicet, eamque tibi efficaciter iterum com-
 mendet dicens: *Ecce Filius tuus.*

MEDITATIO III.

DE AMORE DEI.

Textus S. Ignatij.

In primis duo notanda sunt. Primum, quòd amor ipse ab
 operibus magis, quam à verbis pendet. Circa quæ verba no-
 tandum est, hoc ipso, quòd S. Pater dicat, *magis amorem ab
 operibus pendere, non omnino excludere velle, amorem af-
 fectivum, quo in amati bonitate quis complacet sibi, ei que
 iam ex animo gratulatur, atque adeo eidem conjungi desi-
 derat; sed hoc solum indicare voluisse, quòd amor affecti-
 vus solus non sufficiat ad Salutem, nisi etiam effectivus, qui
 in opus ipsum prodit, jungatur; nam, ut rectè S. Gregorius
 hom. 3. in Evang. advertit, *nunquam est amor DEI otiosus;
 operatur enim magna, si est; si verò operari renuit, amor
 non est, perfectus intellige.* Hinc Christus Joan 14. dixit:
*Qui habet mandata mea, & servat ea, ille est, qui diligit
 me.* Habent itaque se affectivus, & effectivus amor ad se in-
 Instr. VIII. R. vicem*

vicem, sicut Fides & Charitas; ac proin sicut Fides sine op
ribus mortua est, ita & amor affectivus sine effectivo. Un
quemadmodum olim Jchu 4. Reg. 10. cum dixisset ad Jon
dab: *Nunquid est cor tuum rectum, sicut cor meum cum co
de meo?* & Jonadab respondisset, *est.* Mox subjecit: *da mi
manum;* ita DEVS quoque sinceritatem affectus, & amorem
ex manu data, id est, secutis operibus cognoscit.

*Secundum notandum est, quod amor consistit in motu
facultatum, rerum, & operum communicatione, puta scien
tia, divitiarum, honoris, & boni cujuscunque; si enim
ipsum alteri communicat, & quodammodo unit amans, qu
ni & bona sua, quae minoris aestimat, libenter communicat.*

Oratio preparatoria praeimitur ex more.

*Prælude primum est, ut coram Domino, Angelis, Sa
disque omnibus mihi propitiis stare me videam.*

*Prælude secundum est, ut gratiam DEI efflagitem
quam beneficiorum ejus in me collatorum magnitudinem
perspiciens ad amorem, cultum, & servitium totum man
pendam.*

*Punctum primum sit, revocare in memoriam benefi
creationis, ac redemptionis, dona item particularia, seu
vata enumerare, & cum intimo affectu perpendere, quan
tium mea causa benignissimus DEVS egerit, atque per
ris; quantum mihi largitus sit de thesauris suis, quod
juxta divinum suum decretum & beneplacitum, seip
mihi, quantum potest, donare velit; quibus optime
vertar ad meipsum, & disquiram mecum, quae mea sunt
tes, & quid aequum, justumque sit, ut divina offeram, &
libeam Majestati, haud sane dubium, quin mea omnia
ferre debeat, ac meipsum cum summo affectu, & servitio
juscemodi vel similibus: *Suscipe, Domine, universam
tatem meam; accipe memoriam, intellectum, atque
tatem omnem: Quidquid habeo, vel possideo, mihi largi
es, id tibi totum restituo, ac tuae prorsus voluntati tradi
bernandum: amorem tui solum cum gratia tua mihi
& dives sum satis, nec aliud quid ultra posco.**

*Secundum erit, speculari DEVM in singulis existent
creaturis suis, & elementis quidem dantem, ut sint; plant
vero, ut vivant quoque per vegetacionem; animalibus
cam n*

ut sentiant; hominibus postremo, ut simul etiam intelli-
ant; inter quos accepi & ipse universa hac beneficia, esse,
sentire, sentire, ac intelligere, meq; templum quoddam suum
habere soluit, ad imaginem & similitudinem suam crea-
tum. Ex quorum omnium admiratione reflexus in meipsum
erit, ut in primo puncto; vel melius, si quid occurrerit; id
quod in puncto etiam sequentibus erit factitandum.

Tertium est, considerare eundem DEVM, ac Dominum
propter me in creaturis operantem; & laborantem quodam-
modo, quatenus dat ipsis, conservatque id, quod sunt, ha-
bent, possunt, & agunt; qua omnia, ut supra, in mei consi-
derationem reflectenda erunt.

Quartum, prospicere, quo pacto munera & bona omnia
caelis descendunt, ut sunt potentia, justitia, bonitas, scien-
tia, & alia qualibet humana perfectio, terminis quibusdam
certis circumscripta, quae ab infinito illo totius boni thesau-
ri, sicut lumen à Sole, & ex fonte aqua derivantur. Ad-
denda superest reflexio praedicta in mei circumspeditionem.
Colloquium etiam in fine fiet terminandum cum Patre
viver.

Hucusque S. Ignatii textus, qui, si non sufficiat, poteris
idem materia, praemissis iisdem praeludijs, sic in puncta di-
vidi simulque, quidquid ad amoris rationem pertinet, cla-
re cognosci.

Punctum I.

Considera 1. Quantopere te DEVS ad sui amorem allice-
re conatus sit, quamque graves ad se amandum causas obtu-
lerit, dum scilicet beneficia, quae tibi contulit, perfectissimo
modo exhibuit; nam 1. beneficium creationis spectando
perfectissimum gradum ontis, scilicet facultatem intelligen-
ti contulit, teque à Christianis Parentibus, & in fide Catho-
lica educari voluit. 2. beneficium Redemptionis exhibuit
per incarnationem & Passionem, ac mortem Filij, cum uni-
cum suspirium suffecisset. 3. Vocationis beneficium con-
tulit vocando te ad perfectissimum & dignissimum Sacerdo-
tij Ordinem. 4. Iustificationis beneficium executus est
per infusionem gratiae, quae post lumen & visionem beatis-
simam nullam reperitur perfectior qualitas. 5. Ipsius Glori-
ficationis

R 2

ficationis beneficium per lumen gloriæ & visionem beatitudinem perficiet, quibus nullum accidens perfectius ipse creator DEVS producere potest.

Confidera II. Si iuxta commune axioma æquum est, ut quâ mensurâ quis alteri beneficium aut amorem meretur, eodem alter quoque gratitudinem & amorem mutuum meretur, quantopere tu ad DEVM amandum excitari debeas, te ab eo prius tantopere dilectum agnoscis; an non tuum in parte socordiam fateberis, & cum S. Bernardo exclaimabis: *Amat charitas, amat immensitas, & nos respondemus cum mensura?*

Confidera III. Quomodo errorem tuum corrigere, & nunc cum S. Augustino in has voces erumpere velis: *Servus amavi, ô pulchritudo tam antiqua & nova, serò te amavi tu intus eras, & ego foris: tu mecum eras, & ego tecum eram.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. In quibus præcipuè officijs verus amor consistat, videlicet 1. *In summa æstimatione*: ut neminem præter ipsum æstimes, & desideres, quemadmodum Thomas Kemp. l. 2. c. 5. hortatur dicens: *Nil magnum, nil altum, nil gratum, nil acceptum tibi sit, nisi purè DEVS, aut DEO sit; amans quippe DEVM anima sub DEO despicitur & versa; hoc enim est DEVM toto corde diligere.* 2. *In memoria DEI*: ita, ut, quemadmodum S. Bernardus c. 6. dicit. loquitur, *omne tempus, quo de ipso non cogitas, perdes se te computes;* sicut enim nullum est momentum, quo nemo non utatur, vel fruatur bonitate & misericordia DEI, nullum debet esse momentum, quo eum præsentem non habeat in memoria. 3. *In continuo studio ipsi beneplacito* sicut suavit Apostolus 1. Cor. 10. dicens: *Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud aliquid facitis, omnia in gloriam DEI facite.* Et re ipsa præstitit S. Ignatius Loiola, de quo Romana testatur, cum tanto erga DEVM amore flagitaret, rota die illum exquireret, & nihil aliud cogitaret, nihil alloqueretur, nihil aliud cuperet, quàm placere DEO, & temperare ejus voluntati. Unde Sponsus Sponsam Cantu. hortatur: *Pone me ut signaculum super cor tuum: pone*

signaculum super brachium tuum. Et hoc est totâ animâ & viribus diligere, dum scilicet omnes animæ potentia & vires ad quærendam DEI gloriam & beneplacitum ordinantur. 4. *In generosa resolutione quid vis pro DEO patiendi.* Ita ut cum Apostolo ad Rom. 8. dicere audeas: *Quis me separabit à charitate DEI?* & cum S. Teresia *mori aut pati:* vel cum S. Maria Magdalena de Pazzis *purum fel,* id est, tribulationes sine consolatione exoptes.

Considera II. Quàm perfectè hæc omnia officia ij, qui carnaliter se mutuo amant, exequantur; quàm assiduò simul convivere, & conjungi, & colloqui cupiant, & quærant: quàm assiduam sui memoriam gerant: quàm ardentè exoptantur, quæ Amato beneplacere uerunt: quàm fortiter resistant ijs, qui separationem facere volunt; potuerunt ergo illi, & tu non poteris? an amor infuisti boni non poterit, quod amor particulæ boni creati tam facilè præstat?

Considera III. Quomodo tu hæc officia hætenus præstiteris, & præstare deinceps velis, tantò scilicet perfectiùs, quanto magis te ad amorem tantum obligatum esse, in prior puncto didicisti. Colloquium ad B. Virginem velut Matrem & fontem pulchræ dilectionis.

Punctum III.

Considera I. Quos fructus ex tali amore sperare possis, nimirum ut dicere cum Salomone Sap. 7. queas: *Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa, & innumerabilis bonestas per manum illius, & letatus sum in omnibus, quoniam antecedebat me ista Sapientia, seu charitas divina.*

Considera II. Cum triplex plerumque bonum assignetur ab Ethicis, utile scilicet, honestum, & delectabile, quàm compositè hæc tria bona per amorem seu charitatem divinam communicentur. Nam 1. bonum utile quod attinet, *si pietas ad omnia utilis est,* teste S. Paulo 1. Tim. 4. *promissionem habens vite* (id est, omnium necessariorum vel conducen- tium ad vitam jucundè & quietè transigendam) *qua nunc est, & futura;* à, teste S. David Ps. 32. *nihil deest timentibus DEUM,* quanto minus deesse aliquid patietur ijs, qui diligunt illum: ut adeò meritò dixerit S. Basilius in Hexam. *Thesaurus indeficiens est amor divinus, quem, qui habet,*

dives est: quo, quicumque caret, pauper est. 1. bonum
 nestum quomodo cum amore obveniat, breviter indicavit
 Augustinus, dum dixit: *Hoc es, quod diligis; si terram dili-
 gis, terra es; si DEVM diligis, quid sis, ut discam?* Deinde
 Hinc Hugo de S. Victore de laude charitatis differens, ait
 inquit, *quid majus in laudem tuam dicere possim, quam
 DEVM de celo trahere, & hominem de terra ad calorem
 here dicaris. Magna virtus tua, ut per te ad hoc usque
 militetur DEVS, & usque ad hoc exaltetur homo.* 3. De
 que quantopere bonum delectabile secum afferat amor
 vinus, S. Augustinus propria experientia doctus testatur
 l. 9. Conf. c. 1. ait: *Quam suave mihi subito factum est
 vere suavitatibus nugarum, & quas amittere metui-
 rat, jam dimittere gaudium erat; eiciebas enim eas
 Geratu, & summa suavitatis, eiciebas eas, & intrabas
 omni voluptate dulcior, sed non carni & sanguini; omni
 ce clarior, sed homini secreto interiori; omni honore
 mior, sed non sublimibus in se. Unde merito Thomas
 l. 3. c. 10. pronuntiavit: *Verè ineffabilis dulcedo con-
 plationis tua, quam largiris amantibus te.* Et iterum
 c. 8. *Esse cum IESU dulcis est Paradisus.**

Considera III. Quàm pretiosi sint hi fructus, dignitate
 que, propter quos cum Sponsa Cant. 7. dicas: *Ascende
 palmam* (id est, victoriam amoris inordinati erga te
 ens) *& apprehendam fructus ejus.* ut experiri eorum do-
 dinem merearis, & cum eadē Sponsa dicere Cant. 2. *Sub
 illius, quem desideraveram sedi, & fructus ejus dulcis
 tui meo.* Audi ergo invitanti te illis Eccl. 24. *Transite
 ad me omnes, qui concupiscitis me, & a generationibus
 meis adimplemini; Spiritus enim meus super mel
 eis, & hereditas mea super mel & favum.* Colloquatur
 Christum.

CONSIDERATIO DE PROPOSITORVM EXECPTIONE

Considera I. In quibus præcipuè capitibus propositio
 consistant, in sequentibus videlicet 1. Ut cum S. Paulus
 manium, quæ retrò sunt obliuiscaris, & nihil de præterito
 ra tua, nisi pudorem, dolorem, & fervorem retineas, dicitur

fidio cum S. Davide Psal. 78. *Domine, ne memineris iniquitatum mearum antiquarum, sed cito anticipent me misericordia tua, quia pauperes facti sumus nimis. Adjuva me Deus salutaris noster, & propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.* 2. Ut totum ad anteriora te convertens, novo fervore ad *agendum*, id est, ad actiones tuas quotidianas tunc perficiendas *sustinendum*, & *abstinendum*, ad majorem Dei gloriam incumbas, illud pij Authoris monitum l. 1. c. 25. temperin mente habens: *Vigila super teipsum, excita teipsum, admone teipsum. & quicquid de aliis sit, non negligas teipsum.* 3. Ut altè menti infixum habeas Siracidis c. 29. consilium: *Recupera Proximum secundum Virtutem tuam, & cave, ne incidas*, in pericula scilicet, & mala, è quibus alios eripere conaberis. 4. Ut quemadmodum Philolophus ille Regi, quid sibi ad felicitatem deesse credat, querenti respondit, *nihil nisi clavum constantia deesse*: ita teem tu de propositis tuis à Christo & Directore tuo dictum credas, ideòque hunc clavum à DEO, à quo omne bonum, & donum perfectum descendit, teste S. Jacobo c. 1. assiduo petas, mediàque paulò post præscribenda sedulo adhibeas.

Considera II. Causas, ob quas hæc proposita tua singulari cum diligentia exequi debeas, quia scilicet DEO & Sanctis *summum beneplacitum*, tibi *summum* in hac & altera vita *gaudium*; Proximo verò tuo, id est, viventibus & defunctis *summum auxilium* per talem executionem præstabis, ut merito hæc tria motiva veluti triplicem funiculum, qui difficiliter rumpitur, sed potius vehementer ad talem executionem obstringit, intueri, & à Christo tibi de propositis tuis dictum existimare debeas: *Hoc fac, & Vives.*

Considera III. Quæ media ad hanc executionem adhibere debeas, sequentia nimirum 1. Ut firmiter credas, proposita tua non nisi semen esse, ac proinde sine influxu Solis cælestis incrementum accipere non posse, ideòque hunc influxum per crebras orationes sedulo petendum esse. 2. Ut pariter tibi persuadeas, verissimum esse Thomæ Kempensis l. 1. c. 25. axioma: *Tantum proficies, quantum tibi & im attuleris*; atque adeò ad hanc victoriam totis viribus incumbas. 3. Ut brevem tibi vitæ tuæ cursum circumseribas, & vitam

tuum velut mercatum seu Nundinas intuearis, ideoque illud Siracidis monitum c. 9. in mente semper habeas: *Quidam que potest facere manus tua, instanter operare, quia nemo plus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud invidiosos, quò tu properas.* Prima ergo cura sit, ut bonam temporis rationem habeas, credens, nihil eo esse pretiosius, propter ea, quæ ad majus Dei obsequium, tuumque, ac proximi profectum fieri possunt; unde perdere vel minimam partem temporis est aliquem vitæ aut talentorum usum perdere, quæ talenta quò nobiliora sunt, tantò major & reprehensibilior est peritura temporis, maxime cum, si semel lapsum est, recuperare nequeat, sed id, quod crastino die fieri potest, crastino die periturum. 4. Ut per frequentes recollectiones proposita tua ad duò renoves; nam, ut pius Asceta l. 1. c. 19. rectè advertebat: *secundum propositum nostrum cursus profectus nostri spiritus nim fortiter proponens sepe deficit, quid illi, qui rariò minus fixè aliquid proponit.* Certè quantopere hoc modum conducatur ad profectum, pulchrè indicavit S. Gregorius l. 1. moral. c. 2. dicens: *Animus noster, dum igne amoris excandescit, semper in se servat charitatem pulchritudinis quotidianam innovatione fervoris; nescit enim mens per teporem veterascere, qua studet per desiderium semper innovari.* Hinc namque per Paulum dicitur. *Renovamini spiritu mentis vestra.* Hinc Psalmista, qui ad perfectionis culmen jam pervenerat, quasi inchoans dicebat: *Dixi, nunc cessabo, quia si lassescere ab inchoatis bonis nolumus, salde necesse est, ut inchoare nos quotidie credamus.*

Materia Lectionis.

Ex libello de imitatione Christi legatur l. 3. c. 21.

Ex libro Ascetico & Historico unum, alterumve capitulum.

Ex libello Exercitiorum Regulæ seu notanda de scrupulis, quæ quidem in compendio ad sequentes tres revocari possunt.

Regula I.

Duplex est species scrupuli. Prior est scrupulus improprie dictus, cum ex proprio judicio aliquid censetur esse peccatum, quod non est tale, ut cum quis crimini sibi vertit, culpam ex palcis formatam calcasse; & hic scrupulus utpote error

errore procedens penitus abjiciendus est. Scrupulus proprie dicitur est, cum post cogitationem, loquelam, aut operationem aliquam suboritur peccati admissi suspicio, ita ut dubia mens hæreat, num peccarit, ideoque angitur, & perturbari incipiat. Et tales scrupuli, cum animam purgent, & à peccato abducunt, circa initium conversionis maximè plurimum conducent; quia juxta D. Gregorium *bonarum mentium est, ubi culpam agnoscere, ubi culpa non est.*

Regula II.

Hæc est calliditas & consuetudo dæmonis, ut animam delicatam, & ab umbra etiam peccati abhorrentem, in angustias & scrupulos conjiciens, à profectu impediatur; crassam verò crassiorem efficere, & in peccata semper graviora præcipitare studeat; unde in eam partem tendere quisque debet, quæ opposita est illi, ad quam Sathan pertrahere studet; sic enim in medio tandem subsistet, sicut arbor, quæ ad sinistram partem nimium inflexa, violenter ad dextram pertrahitur.

Regula III.

Quoties homini, dum dicere aut agere aliquid bonis moribus non contrarium cupit, suggestio fucata illud dissuadens occurrit, pergendum erit intrepidè, & cum S. Bernardo dicendum: *Nec propter te capi, nec propter te finiam.*

Materia Scriptionis.

Cum directorium exercitiorum c. 49. inter alia, de quibus monendum ait post exercitia exercitantem, tertio loco ponat ut ad conservandam & alendam devotionem pijs & spiritualibus exercitijs conceptam excitetur, proderit hodie documenta aliqua conscribere, quæ ad memoratam devotionem obtinendam conducere queant, qualia quidem sequentia esse possunt.

Documenta salutaria.

Ad devotionis spiritum conservandum.

I. Definita pro sacrificio Missæ, horis canonicis, examine conscientiæ, lectione spirituali, tempora nunquam sine
R 5 gravi

gravi causa omittat, aut mutet, sed potius cum omni diligentia dictis exercitijs impendat.

II. Oculos à curiositate sub talibus exercitijs diligenter cohibeat, certòque sibi persuadeat, talem oculorum curiam esse Matrem devotionis.

III. Pro certo etiam habeat indulgere sensualitati plurimum officere devotioni; cum de devotione præcipue loquatur, quod Deus de hominibus Gen. 6. dixit: *Non penitabit spiritus meus in homine, quia caro est.*

IV. Studeat, si vires & occasio patiantur, stata habere penitentiae & afflictationis corporalis exercitia, quia sine habitu mortificationis non alitur spiritus devotionis.

V. Internam & externam pacem cum omnibus colat, omnisque dissensionis & aversionis occasiones diligentissime devitet; non enim idoneus est munus devotionis ad alterum Domini offerre, qui dilectionis munus non impleville agnoscitur.

VI. Nec in aliorum mores curiosè inquirat ipse; ne quid alij de ipso sentiant, curet; hæc enim utraque morum lancinant animum, & dulcedinem devotionis corrumpunt. Meminerit ergo, Domino suo quemque cadere, & hære; & talem esse ac tantum, qualis & quantus coram Domino est.

VII. Animum ab omni perturbatione liberum habere semper studeat; aut si accidat aliqua turbatio, mox componere conetur; non enim sentire intra orationem poterit devotionis quietem, qui extra illam non prius animum componere studuerit.

VIII. A collectione prodiens sive octiduana, sive triiduana, ut non debet se retticum exhibere, sed modestè hilariter, ita cavendum summopere est, ne mox iterum se offendant, cum ab uno extremo ad alterum semper periculosus sit transitus.

N O N A D I E S.

SCopus hujus diei est, beneficia in hoc secessu accepta agnoscere, & ad debitas pro iisdem gratias referendas incipsum excitare, ut, dum flumina hæc beneficiorum per gratias

gratitudinem recurrunt ad mare, divinæ bonitatis & liberalitatis iterum fluere incipiant.

Tessera.

Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones ejus. Ps. 102.

MEDITATIO II.

DE GRATIIS PRO FELICI EXERCITIORUM
SUCCESSU REFERENDIS.

Prælidium I. Est, constituere se in conspectu SS. Trinitatis, Christi, B. Virginis, & SS. Patronorum pro secessu electorum, & ab ijs benedictionem pro propositorum executione expectare.

Prælidium II. Est, petere gratiam, ut beneficia in hoc secessu accepta clarè cognoscere, rectè æstimare, & dignè compensare valeas.

Punctum I.

Considera I. qualia potissimum beneficia à Deo in hoc secessu acceperis, duplicia videlicet, nempe I. *Copiosas illustrationes Intellectus*, quibus finem & felicitatem creationis & vocationis tuæ clariùs agnoscere, mediâque idonea ad eundem obtinendum invenire, & eligere poteris. II. *Efficientes impulsus Solutatis*, quibus ad finem talem totis viribus quærendum, mediâque electa studiosè adhibenda impellebaris.

Considera II. Quàm magna sint hæc beneficia; id non difficulter cognosces, si firmiter tibi persuadeas, ea esse quasi duo talenta, quibus Dei gloriam, & salutem tam tuam, quàm alienam lucreris; hinc enim facilè colliges, cum utilitas & bonitas mediæ ex bonitate & præstantia finis conjiciatur, quemadmodum sine hoc nihil præstantius reperiri potest, ita nec majus tibi beneficium obringere potuisse, quàm distarum illustrationum & motionum communicationem.

Considera III. Quàm æquum sit, ut hæc duo talenta magnificas, atque ad debitas pro iisdem gratias referendas excitare te studeas. Colloquium ad SS. Patronos.

Pun-

Punctum II.

Considera I. Quas potissimum gratias exigit à te Deus, videlicet ut dicta duo talenta, sicut à Deo, speciali ex dilectione & gratia accepisti, ita simili ex motivo bene collocare, atque adeò proposita tua studiosè exequi curaris.

Considera II. Quænam sint proposita, quorum executionem Deus à te tantopere exigit, & desiderat, videlicet, ut ipsum sincerè diligas, & proximum tuum, sicut teipsum, per illum modum, quem in his exercitijs didicisti, in his etiam duabus dilectionibus non solum lex & Prophetæ, sed totam etiam propositorum tuorum summa consistit.

Considera III. Quem fructum ex tali collocatione talentorum sperare possis, videlicet, ut alia duo talenta, scilicet gloriam Dei, & salutem animarum lucreis, & cum gaudio quondam ad ipsum accedere, dicereque possis: *Domine duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo super lucratus sum.* sicque vicissim ab ipso audias: *Euge serve bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui.* Colloquium ad B. Virg. nem.

Punctum III.

Considera I. Quæ media adhibere debeas, & velis ad talentorum tibi commissorum fructuosam usurpationem, seu propositorum executionem, nempe I. Ut assiduo memineras charitatis per talentorum talium commissionem tibi à Deo exhibitæ, & rationis severissimæ ab eodem exigendæ; sic enim amore simul & timore incitaberis, ut ea bene impendere studeas. II. Ut occasiones, in quibus hæc talenta bene impendere possis, diligenter prævideas, & ne translabantur, sedulo caveas. III. Ut memor semper adhortationis à Christo Matt. 24. factæ: *Et Vos estis parati, quia, quâ nescitis horâ. Filius hominis venturus est;* temporis accuratissimam habeas rationem, & quemvis diem venturæ & negotiationis tuæ postremum esse arbitreris, atque adeò talenta tua bene collocare studeas. IV. Ut frequenter rationes in eas negotiationis tuæ per-

extrema & recollectiones, ut, si fortè partem talentorum malè collocatam, aut in sudario negligentia relictam advertas, ex damni consideratione ad novam diligentiam exerciteris. V. Ut, quoniam Christus ipse Jo. 15. dixit, *sine me nihil potestis facere*: eundè & SS. Patronos tuos in auxilium roces, atque adeò frequenter ab eis gratiam ad bene collocanda talenta necessariam petas, memor saluberrimi consilij à S. Leone dati, dum super verba illa S. Petri c. 1. *Sancti esse*: sic loquitur: *Præcipi sanctitatem, & modum ejus acquirenda, quasi diceret: Me diligite, & ab ijs, qua mihi displicent, abstinete: facite, quod amo: amate, quod facio: & cum difficile videtur esse, quod jubeo, ad jubentem recurrite, ut, unde datur præceptum, præstetur auxilium: non negabo opem, qui tribui voluntatem.*

Considera II. Quàm solida & efficacia sint hæc media, utpote quæ contineant tria illa media ab ipsa sponsa cant. 1. ad obtinendum sponsi amorem adhibita, & ad alios etiam fines obtinendos perutilia, scilicet *desiderium* per verba *osculetur me osculo oris sui* indicatum: *orationem* per verba *trahere me post te* insinuatam: & *cooperationem sedulam* & *serventem* per verba *curremus in odorem unguentorum tuorum*: significatam.

Considera III. Quomodo hæc media hæctenus adhibueris, & adhibere deinceps velis. Colloquium ad Christum cum illis S. Augustini verbis: *Inspira in me opus sanctum, ut te cogitem: compelle, ut faciam: suade ut te diligam: confirma, ut te teneam: custodi, ne te perdam.*

Materia Lectionis.

Post hanc meditationem & reflexionem peractam, ne statim ad negotia tua redeas, audi adhuc Deum tibi extrema monita dantem, eumque in finem primè ex libello de imitatione l. 1. c. 25. attentè perlege. Deinde ne ulla materia ex libello exercitiarum lectionem tuam effugiat, tres modos orandi à S. Ignatio præscriptos perlege, &, quomodo deinceps eosdem praticare velis, considera. Sunt autem hi modi, ut in compendio habeas, ferè sequentes.

Primus est, ut post brevem considerationem, quò accedendum, & quid faciendum sit, & orationem præparatoriam

riam præmissam mandatum aliquod Dei aut peccatum, et potentiam animæ ordine discutiam, attendens, quo pacto in ijs gesserim, & de deprehensis erroribus doleam, veniam petam, & emendationem spondeam; totamque considerationem per institutum cum Deo colloquium claudam.

Secundus est, ut sedens vel stans orationem aliquam incipiens circa singulos sensus tamdiu sistam, & immoror quamdiu circa eam variaz significationes, spirituales gustus & motus animi occurrunt, & ita tota oratio percurratur.

Tertius est, ut inter singulas respirandi vices singula orationis verba transmittantur, & interim vel significatio illius vocis, vel alia pia doctrina perpendatur.

Peractâ hâc lectione, si fieri potest, templum accede, & Sacrificium Missæ pro defunctis in gratiarum actionem offer, & demum recitato Hymno Ambrosiano cum oratione *Deus, cuius misericordia* &c. secessum hunc claudere, & a memoriam revocans, quod per hanc octiduanam recollectionem plenariam peccatorum remissionem, seu indulgentiam obtinneris, novam vitam cum gaudio auspiciam dicens cum Davide: dixi, nunc cœpi.

